

Strategisk plan och budget 2024-2026

Kommunfullmäktige

Innehållsförteckning

Politisk inriktning	2
Inledning	4
1 Omvärldsanalys och utmaningar	4
2 Befolkningsutveckling	5
Styrkort	6
3 Vision	6
4 Strategiska mål	6
5 Verksamhetsmål	6
Ekonomi	9
6 Ekonomiska förutsättningar	9
6.1 Kommunalskatt och kommunalekonomisk utjämning	10
6.2 Finansnetto	10
6.3 Beräkningsförutsättningar	12
7 God ekonomisk hushållning	12
7.1 Balanskravsresultat	13
8 Budget	13
8.1 Resultatbudget	13
8.2 Balansbudget	14
8.3 Finansbudget	15
8.4 Investeringsbudget	15
8.5 Driftbudget	16
8.6 Politiska prioriteringar	17
9 Investeringsobjekt - särskilt principiellt betydelsefulla	19
10 Investeringsbudget per objekt, 2024-2026	19
11 Budgetramar, drift 2024-2026	23
11.1 Budgetramar 2024	23
11.2 Budgetramar 2025	24
11.3 Budgetramar 2026	24
12 Långsiktig investeringsplan 2027-2033	25

Politisk inriktning

En budget för barn och omsorg som möjliggör tillväxt och en trygg kommun

Lidköping har i likhet med andra kommuner en stor utmaning att möta ekonomiska utmaningar till följd av inflation och oro i omvärlden. Men vi står dock bättre rustade än de flesta kommuner i Sverige. Trots svåra tider väljer vi att till skillnad från de flesta andra att istället utöka resurserna till våra prioriterade områden såsom skola och omsorg. Vi tillför även medel under hela budgetperioden för att stegvis åtgärda de löner som i Lidköping år efter år halkat efter i löneutveckling.

Lidköping är en attraktiv kommun men står också inför utmaningar och angelägna utvecklingsområden därför väljer vi att vara proaktiva för att se till att Lidköpingsbor får bäst möjliga förutsättningar. Kapitalavkastningen på Gullspångskapitalet är ca 200 Mkr och vi väljer att under ekonomiskt utmanande år att använda 100 mkr av detta för att göra politiska prioriteringar i våra verksamheter.

Alla kommunens verksamheter måste gemensamt agera och jobba för att Lidköping fortsatt skall vara en kommun utan gängkriminalitet. Att hålla unga utanför missbruk är ett prioriterat område och här måste vi samverka mellan kommunen, myndigheter, näringsliv och civilsamhälle för att på alla nivåer bekämpa kriminalitet och droganvändande. Fler trygghetsskapande åtgärder behöver införas både på kort och lång sikt.

Vi måste konstant arbeta med att optimera lokalutnyttjande inom kommunen för att se till att vi lägger skattepengar på verksamhet och inte mer än nödvändigt på lokaler.

Vi lämnar in en budget som möjliggör den politiska inriktning som vid mandatperiodens början offentliggjordes. Den återkommer även i stora delar i nedanstående konkreta prioriteringar.

Kommunstyrelsens politiska prioriteringar:

Sommaraktiviteter för unga ska fortsätta och är ett sätt att skapa aktiviteter och gemenskap för alla unga i Lidköping oavsett hur familjesituation ser ut. Vi anslår medel för hela perioden och anser att detta arbete ska permanentas. För att utveckla ungas delaktighet i kommunens utveckling vill vi arbeta med att lyfta demokratiarbetet för unga och avsätter medel för en ungdomsstrategi.

All personal i Lidköping gör en fantastisk insats och vi har därför i vår budget med medel för personalfest samt en utökning av medel till frivårdsbidraget.

För upplevelser för Lidköpingsbor och turister vilket gynnar vårt lokala näringsliv inom turism, handel, restauranger och boende vill vi vidareutveckla attraktiva och variationsrika aktiviteterna för många intresseområden som sker i centrum samt de årligen återkommande större evenemang i Lidköping.

För att komma till rätta med dagens trafiksituation både inom tätort men även på genomfartsled så avsätter vi medel till en trafikutredning som gemensamt med politiken kan skapa lösningar för ett bättre trafikflöde.

En förutsättning för Lidköpings välfärd är att det finns ett blomstrande näringsliv. Kommunen ska ge förutsättningar för företagande och företag ska enkelt kunna etableras och växa bidra till utveckling i Lidköping. Dialogen mellan kommunen som koncern och näringslivet måste utvecklas och förbättras än mer för att gemensamt skapa möjligheter till ett än mer nyetableringar och ett aktivt näringsliv i Lidköping. Vi avsätter därför medel till det fortsatta arbetet inom näringslivet. Vi avsätter även medel för att unga skall kunna prova på att driva företag under skollovet sommartid. Vilket är en investering och satsning på kommande entreprenörer.

Vi vill se över gränsen mellan kommunal hälso- och sjukvård samt regional och avsätter därför i budgeten medel att driva ett projekt gemensamt med Västra Götalandsregionen för att se om det är möjligt med en ny driftsform för hälso- och sjukvård inom vår kommun.

Stadsnära lantgård är en fantastisk mötesplats för alla Lidköpingsbor och vi avsätter medel i budgeten för att fortsätta och utveckla denna verksamhet i kommunal regi.

Vi är övertygade om att det inom hela kommunsektorn finns mycket som går att via digitalisering gå till förbättra servicen till våra kommuninvånare men även effektivare arbetssätt inom vardagsarbetet. Därför avsätter vi även medel för detta arbete som vi väljer att alla effektivare arbetssätt via digitalisering.

Inom både sektor Välfärd samt Bildning avsätter vi medel för politiska prioriteringar enligt vår politiska plattform.

Inom Bildningsnämnden fortsätter vi satsningen på att Lidköping skall ha en förskola där vi i nationell jämförelse finns bland de kommuner som har de minsta barngrupperna per antalet vuxna. Vi utökar nu denna satsning genom att tillföra budgetmedel även till F-6 år. Vi satsar pengar för att våra barn och unga skall få bäst möjliga skolstart och ges möjligheter att klara sina individuella mål. I vår plattform finns sedan tidigare att jobba med mindre undervisningsgrupper och att NPF säkra samtliga skolor. Nu tillför vi medel för att möjliggöra arbetet.

Vi avsätter även budgetmedel för att möjliggöra för unga att under sommarlovet kunna transportera sig med Västrafik. Vi kommer dock ge ett uppdrag att se över om det går att inför ett system där vi enbart betalar för de som utnyttjar sina buss/tågbkort.

Vi avsätter budgetmedel för att samtliga barn dagligen skall få frukt i skolan samt inför fria mensskydd.

Vi utvecklar även våra skolgårdar genom att tillföra medel att anlägga idrottsyta utomhus med konstgräs på ett antal skolor redan under 2024 och därefter fortsätter vi med multisportanläggningar på en skola i taget från 2025 och framåt.

Vi avsätter medel för att utveckla Framnäs IP samt bygga nya omklädningsrum på ågårdsvallen vilket varit eftersatt i många år.

Inom kulturområdet så avsätter vi budgetmedel till en fortsatt satsning och drift av Rörstrands museum samt en utredning gällande scenlokal. Att få fler unga att lära sig musik är prioriterat och vi avsätter därför medel för att kulturnämnden skall arbeta vidare med att möjliggöra att allt fler kan delta i musikundervisning.

För att skapa utrymme och möjlighet att kunna prioritera händelser och områden som uppkommer mellan budgetbesluten avsätter vi medel för politiska prioriteringar som efter beslut kan användas för att än snabbare komma från ide till genomförande.

Initiativen enligt ovan är komplement till det pågående arbete som genomförs med bland annat nytt badhus och reningsverk. Det finns idag redan medel i den föreslagna SPB:n för att genomföra detta och verkställa den politiska plattform som är styrande under innevarande mandatperiod

Inledning

Utifrån tilläggsyrkanden till beslutet om Strategisk plan och budget 2024–2026 på kommunfullmäktiges möte den 30:e oktober 2023 finns behov av att konfirmera beslutet i en uppdaterad tjänsteskrivelse med tillhörande rapport. I samband med upprättande av ny rapport har den senaste skatteprognosen använts i resultaträkningen, man har också tagit med övriga justeringar i nämndernas ramar. Detta för att underlätta och stödja nämnderna i sitt detaljbudgetarbete inför verksamhetsåret 2024 och inför kommande arbete med Strategisk plan och budget 2025–2027.

1 Omvärldsanalys och utmaningar

Lidköping påverkas starkt av det som händer i omvärlden vilket blev extra tydligt när Covid-19 spred sig över världen och fick betydande effekter på många områden som till exempel hälsa, näringsliv och ekonomi. Det gav en tydlig signal om vikten av att ha kunskaper om förändrade trender i omvärlden men också krav på att kommunen har flexibilitet att göra snabba omställningar.

Till följd av ett annat säkerhetspolitiskt läge i Sverige har kommunerna fått större uppdrag, som innebär att kommunen ska arbeta för en redundans inom samhällsviktig verksamhet, öka säkerhetsmedvetande och planera tillsammans med andra myndigheter för ett mer robust totalförsvär. Områden som vattenförsörjning, IT- och informationssäkerhet samt krisberedskap har blivit alltmer centralt för kommunen att arbeta med. Det genererar arbetstid, kunskapsuppbyggnad, samverkan mellan flera aktörer, kostnader – både på kort och lång sikt samt investeringar. Det genereras också behov av kontinuitetsplanering och hantering.

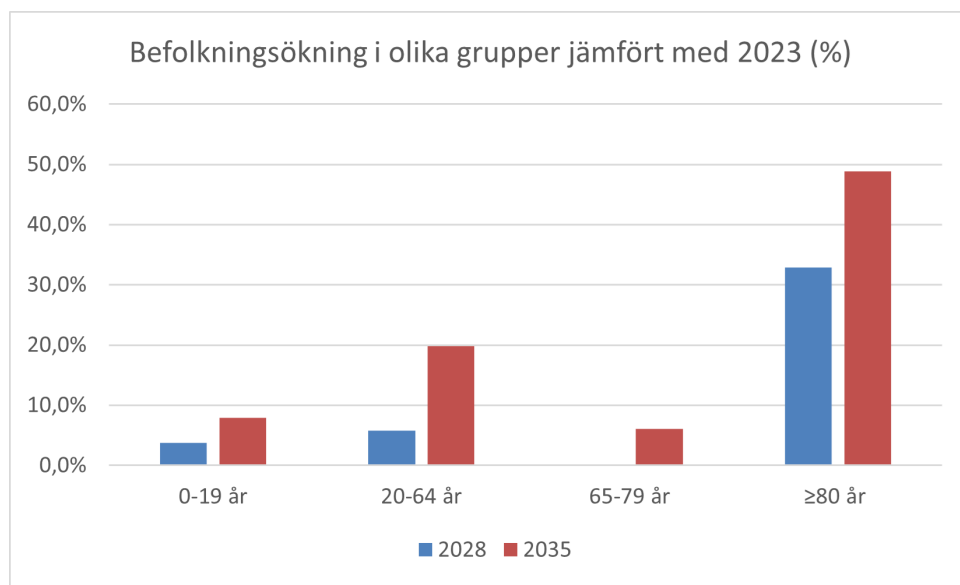
Att skapa ett hållbart samhälle, samtidigt som vi har växande sociala, miljömässiga, ekonomiska utmaningar, samt ökade krav från medborgare, kommer att innebära ett betydande förändringstryck för kommunerna.

Offentlig verksamhet står inför stora utmaningar till följd av ökade behov inom välfärden samtidigt som antalet arbetsföra personer minskar. Vi måste leverera mer trots minskad bemanning. En möjlig väg framåt är verksamhetsutveckling med stöd av digitalisering. Vi behöver utveckla våra arbetssätt och använda oss av de möjligheter som digital teknik ger. Denna satsning förutsätter omställning i olika avseenden såsom nya kompetenser, vidareutbildning och omfördelning av ekonomiska medel. Användning av digitaliseringens möjligheter bidrar till att skapa en modern och attraktiv kommun. Digitalisering kan hjälpa kommunen att bättra

möta invånarnas och företagens behov av sammanhållen och lättillgänglig service samtidigt som verksamheten effektiviseras och en större öppenhet skapas.

Samverkan med närliggande kommuner, Västra götalandregionen och andra myndigheter blir viktigt för invånarens upplevelse av god service och hög tillgänglighet. Teknikutvecklingen leder till nya arbetssätt som kräver nya roller och kompetenser. Detta ställer krav på kommunen som arbetsgivare inför framtida rekrytering samt att medarbetare erbjuds kompetensutveckling. För att klara det kommunala uppdraget framöver krävs det att kommunen arbetar med systematiskt förbättringsarbete och provar nya arbetssätt.

2 Befolkningsutveckling

Lidköpings kommun har en positiv befolkningsutveckling och år 2040 beräknas det enligt senaste prognosen från maj 2023 att bo 42 009 personer i kommun. Enligt samma prognos väntas det bo 40 579 personer i kommunen 31 december 2023.

Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) har pekat på den effekt befolkningens sammansättning kommer att ha på den kommunala ekonomin framöver. Störst relativ förändring sker bland de riktigt gamla där ökningen är markant och långvarig. Lidköpings kommun är inget undantag. Tabellen nedan visar att det beräknas ske en ökning i nästan samtliga åldersgrupper men antalet äldre över 80 år kommer att öka mest, cirka 49 procent tom. år 2035. Antalet i arbetsför ålder (20-64 år) kommer också att öka, men inte i alls lika hög omfattning. Denna demografiska utveckling kommer ha stor påverkan på den kommunala sektorn och ställer krav på nya arbetssätt och prioriteringar för att kunna möta morgondagens utmaningar.

Nedanstående diagram visar prognostiserad befolkningsökning för olika åldersgrupper i Lidköpings kommun om 5 respektive 10 år jämfört med samma period (31 december) 2019.

Styrkort

Styrkortet utgör den övergripande riktningen för Lidköpings kommun, med vision och strategiska mål.

Verksamhetsmålen i styrkortet visar vad de förtroendevalda bedömer som allra mest väsentligt att prioritera under mandatperioden, för att nå kommunens vision. Målen följs upp med hjälp av mätetal, i form av indikatorer och nyckeltal.

Allt detta arbete sker parallellt med de krav på verksamheten som lagar, riktlinjer, program av olika slag ställer för att förbättra för invånarna, kunderna och brukarna.

3 Vision

Lidköping en välkomnande och hållbar kommun

4 Strategiska mål

Strategiska mål

Lidköping 2030 - Erkänt god livskvalitet, hälsosam miljö och bra service för alla gör att fler flyttar till Lidköping och vi är minst 45 000 Lidköpingsbor.

Lidköping 2030 - Lidköping är en mötesplats som har fördubblat antalet besökare.

Lidköping 2030 - Det ska finnas jobb inom räckhåll för alla som vill bo i Lidköping och kommunikationer till och från Lidköping så man kan ta sig till och från utbildning och arbete.

5 Verksamhetsmål

Verksamhetsmål återfinns i styrkort 2024-2027 och antogs av Kommunfullmäktige 2023-06-19.

Målen är de förtroendevaldas viljeinriktning och definierar vad som ska prioriteras under mandatperioden för att nå kommunens vision. De gäller från 1 januari, 2024. Arbetet med att ta fram indikatorer och nyckeltal för verksamhetsmålen i styrkort 2024-2027 pågår.

I styrkort 2024-2027 ska kommunens nämnder följa upp samtliga fem mål.

Mål 1: Hållbart, robust och anpassningsbart samhälle

- Vi anpassar oss till klimat- och samhällsförändringar.
- Det hållbara och cirkulära förhållningssättet är en naturlig del i kommunens verksamheter.
- Vi har tagit steg mot en högre grad av självförsörjning av lokal energiproduktion.
- Vi har utvecklad infrastruktur som möter behoven av transporter på vägar, järnvägar och vatten.
- Vi tar ansvar för civilt försvar och har utvecklade samarbeten med berörda myndigheter och organisationer.

Mål 2 : Attraktiv stad och landsbygd

- Lidköping växer och utvecklas på ett sätt som skapar förutsättningar för ett gott och hållbart liv.
- Vi har ändamålsenliga bostäder och boendemiljöer med tillgång till kommunal service och goda kommunikationsmöjligheter.
- Social omsorg och bildning kännetecknas av god funktion och kvalitet.
- Här finns ett rikt kultur- och fritidsliv som ökar Lidköpings attraktivitet.
- Vi har goda förutsättningar för konkurrenskraftigt och växande näringsliv.
- Lidköping är en välkomnande och naturlig mötesplats för evenemang och besökare.

Mål 3: Tryggt, självständigt och utvecklande liv

- Alla invånare är inkluderade i samhället och har ett tryggt och självständigt liv med möjlighet att påverka sin egen livssituation.
- Tillgången till föreningsliv, kultur och fritidsaktiviteter ger tillhörighet och ökat välbefinnande hos invånarna.
- Alla har förutsättningar för god hälsa och erbjuds vård och omsorg på lika villkor.
- Skapa förutsättningar för barns och ungdomars rätt att lära för livet, och att utvecklas till självständiga individer.
- Fler som står långt ifrån arbetsmarknaden kommer i arbete eller sysselsättning.

aMål 4: Attrahera och utveckla nuvarande och framtida medarbetare

- Invånarnas kompetenser möter arbetsmarknadens behov.
- Kommunikationer till och från Lidköping möjliggör pendling för arbete och studier.
- Invånarna erbjuds möjlighet till studier på olika nivåer.
- Vi är en attraktiv arbetsgivare, tar tillvara på medarbetares kompetens och engagemang, attraherar nya medarbetare samt möjliggör ett hållbart arbetsliv.
- Kompetensutveckling och möjlighet till omställning sker kontinuerligt för att möta medarbetares och verksamhetens behov.

Mål 5: Nyskapande arbetssätt och effektiva processer

- Vi möjliggör förbättrade samarbeten och resursoptimering via kommunkoncernen när vi verkar för och uppfattas som "ETT Lidköping".
- Våra verksamheter är innovativa och kostnadseffektiva och möter invånarnas behov.
- Digitaliseringens möjligheter till verksam och användarvänlig utveckling prioriteras.

Ekonomi

6 Ekonomiska förutsättningar

Nyligen presenterade Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) en ny ekonomisk prognos. Det mesta pekar nedåt, även om ett positivt besked är att arbetsmarknaden visar sig vara oväntat motståndskraftig. Enligt prognosen faller resultaten i kommuner och regioner kraftigt i år och under 2024 beräknas ett underskott på nära 30 miljarder kronor.

Störst utmaning är det för regionerna där samtliga 21 räknar med underskott i år. 2024 handlar det sammantagna underskottet om 22 miljarder, vilket motsvarar årskostnaden för två medianregioner. Sjukvården och kollektivtrafiken riskerar att få ta en stor del av besparingarna.

Kommunsektorn behöver nu både hantera ett ekonomiskt tufft läge samtidigt som utmaningen med att hitta arbetskraft med rätt kompetens är svår på många håll och ökar väsentligt kommande år.

För att hantera situationen behöver kommuner och regioner vidta olika åtgärder som anpassas utifrån de lokala utmaningarna, behoven och förutsättningarna. Det handlar bland annat om att effektivisera och bromsa de ökade behoven av välfärd med hjälp av förebyggande arbete. Det krävs också nya arbetssätt, bland annat genom att nyttja digital teknik, stärka arbetsmiljön och skapa förutsättningar för fler att arbeta längre och heltid.

Staten behöver ge sektorn så långsiktiga och effektiva planeringsförutsättningar som möjligt, bland annat genom att värdesäkra och prioritera de generella statsbidragen framför riktade bidrag för att få ut så mycket välfärd som möjligt för pengarna. Antalet riktade statsbidrag är fortfarande stort och en kommun kan ha över 100 olika detaljstyrande statsbidrag att söka, administrera och återrapportera. Staten behöver också riva hinder, minska detaljstyrning och se över vissa regelverk för att underlätta för samverkan över organisationsgränser.

Sverige har två positiva utgångslägen: en hög sysselsättning och starka offentliga finanser. Osäkerheten är dock ovanligt stor, men det kommunala skatteunderlaget hålls uppe relativt väl de kommande åren men urholkas av pris- och löneökningar. Det innebär en svag real skatteunderlagstillväxt med dämpad kommunal konsumtion som följd.

6.1 Kommunalskatt och kommunalekonomisk utjämning

Skatteunderlagets utveckling i landet styrs av två komponenter - antalet arbetade timmar och timlönen. Prognoser för hur skatteunderlaget utvecklas presenteras av olika prognosmakare såsom SKR, Ekonomistyrningsverket (ESV) och regeringen (reg) med flera.

Jämfört med den prognos som presenterades i planeringsförutsättningarna så räknar SKR nu med något starkare utveckling av skatteunderlaget 2023–2026. I huvudsak beror det på en starkare utveckling av lönesumman i närtid. Detta motverkas delvis av en svagare BNP-utveckling jämfört med tidigare prognos. Prognosmakarnas siffror avviker något från varandra då synen på i vilken takt arbetade timmar respektive timlön stiger skiljer sig åt. Tabellen nedan visar deras respektive förväntade procentuella förändring av skatteunderlaget.

Procentuell förändring	2023	2024	2025	2026
SKR, aktuell	4,7	3,3	5,0	4,3
SKR, föregående	4,9	3,8	5,0	4,8
Regeringen, sept	4,6	3,3	4,2	5,0
ESV, sept	4,8	3,8	4,2	4,3

I denna rapport används SKR:s prognos från augusti 2023. Intäkterna är beräknade efter en skattesats på 21,26 kr. En förändring av skattesatsen med 10 öre innebär en effekt på cirka 10 mnkr.

6.2 Finansnetto

Finansiella intäkter

De finansiella intäkterna utgörs till största delen av värdeuppgång på kommunens placeringar inom kapitalförvaltningen. Den budgeterade intäkten från kapitalförvaltningen motsvarar en värdeökning på cirka 3 procent. Denna procentsats motsvarar kommunfullmäktiges avkastningsmål för kapitalförvaltningen vilket framgår av Riktlinje för finansiella placeringar. Portföljens marknadsvärde uppgick den 31 dec 2022 till 3 297 mnkr. Ränteintäkter bolagen avser de helägda bolagens räntekostnader för deras del av upplåningen i internbanken. Även administrationsavgift och borgensavgift för bolagen ingår i de finansiella intäkterna, liksom övriga intäkter från hel- och delägda kommunala bolag och intressen som Kommuninvest.

Finansiella kostnader

Finansiella kostnader består främst av internbankens räntekostnader för bolagen och kommunen, dessa är uppdelade i två poster för att tydliggöra hur stor del av kostnaden som är bolagens respektive kommunens. Den del av internbankens räntekostnad som är bolagens räntekostnad står bolagen för. När bolagen betalar sina räntekostnader tillfaller dessa kommunen som en ränteintäkt vilket syns under finansiella intäkter i tabellen, räntekostnaden för bolagen och ränteintäkt från bolagen tar således ut varandra. Andra poster som ingår i finansiella kostnader är exempelvis kostnader för pensioner och internbankens administrativa kostnader. Internbankens administrativa kostnader ingår i uppställningen för tydlighetens skull, redovisningsmässigt ingår dessa poster i verksamhetens kostnader, inte i finansnettot.

Finansiella intäkter och kostnader, mnkr	2024	2025	2026
Kapitalförvaltningen	100,0	100,0	100,0
Ränteintäkter bolagen	40,6	52,1	67,1
Administrativ avgift internbanken	0,9	0,9	1,0
Borgensavgift	4,7	5,0	5,4
Övriga finansiella intäkter	5,8	6,0	6,0
Summa finansiella intäkter	152,0	164,0	179,6
Räntekostnader kommunen	-45,3	-51,7	-56,4
Räntekostnader bolagen	-40,6	-52,1	-67,1
Administrativa kostnader internbanken	-1,5	-1,5	-1,5
Övriga finansiella kostnader	-25,2	-5,3	-7,4
Summa finansiella kostnader	-112,6	-110,6	-132,4
Finansnetto	39,4	53,4	47,2

Tabellen ovan är inte uppdaterad sedan planeringsförutsättningarna inför budgetbeslutet gavs. Planeringsförutsättningarna tog kommunstyrelsen beslut om 8 mars 2023.

Kommunens krediter uppgick den 31 december 2022 till cirka 2 000 mnkr. I december 2023 är prognosen att de uppgår till 2 100 mnkr. Prognosen vid planeringsförutsättningarna var en ökning med cirka 200 mnkr per år under 2024-2026, enligt den uppdaterade Finansbudgeten i denna rapport beräknas nu upplåningen bli högre, cirka 291

mnkr per år. Vid planeringsförutsättningarna var förväntad genomsnittlig ränta för upplåning 2,0 procent för 2024, 2,10 procent för 2025 och 2,20 procent år 2026. Detta är lägre än prognosen idag som uppgår till cirka 2,4 procent för år 2024, 2,50 för år 2025 och 2,60 procent för år 2026. Den ökade upplåningen och den ökade genomsnittliga räntan talar för att de räntekostnader som anges för kommunen i tabellen ovan kan bli högre än beräknat.

Enligt siffrorna tabellen ökar kommunens räntekostnader från 45,3 mnkr år 2024 till 56,4 år 2026. Att räntekostnaderna ökar relativt snabbt beror på den sammanlagda effekten ränteökningar och ökade lånevolymer. Finansnettot som helhet ökar från 39,4 mnkr år 2024 till 53,4 mnkr år 2025 för att sedan år 2026 minska till 47,2 mnkr. Att finansnettot är som lägst år 2024 beror till stor del på att posten övrig finansiell kostnad är betydligt högre detta år än övriga. I denna posten ingår den finansiella kostnaden för värdesäkring av pensionskulden. År 2024 budgeteras denna till 24,8 mnkr.

Den 31 december 2023 kommer anläggningstillgångar och övrig teknisk utrustning inom den taxefinansierade verksamheten överlåtas till bolagen Lidköping miljö och teknik AB samt Lidköping elnät AB. Kommunfullmäktige kommer vid sitt sammanträde den 18 december 2023 besluta om vilken finansieringslösning som ska gälla vid överlåtelsen. Val av finansieringslösning kommer även det påverka ovanstående siffror för räntekostnader, både för bolagen och kommunen.

Internbanken

Internbanken sköter kapitalförsörjningen för kommunen och de helägda bolagen. Genom att samordna behovet av upplåning hålls kostnader för krediter och administration nere. För internbankens arbete betalar bolagen en administrationsavgift på 0,05 procent, avgiften baseras på respektive bolags lånevolymer. Internbankens arbete och mandat regleras i den av kommunfullmäktige antagna Finanspolicyn.

Den taxefinansierade verksamheten inom Vatten-Avlopp, Renhållningen, Bredband och Elnät har från den 1 april 2023 övergått till att ske i bolagsform. Till följd av detta har två nya bolag tillkommit till internbanken, Lidköping miljö och teknik AB samt Lidköping elnät AB.

Borgensavgift

Borgensavgiften ska täcka och neutralisera det stöd som kommunen genom sin styrka ger sina bolag som verkar på en konkurrensutsatt marknad. Samtliga kommunala bolag omfattas av EUs konkurrensdirektiv. För bostadsbolaget gäller dessutom lagstiftningen om kommunala bostadsaktiebolag (den så kallade "Allvill-lagen"). Denna lagstiftning förtydligar EUs konkurrensdirektiv för kommunala bostadsbolag.

Borgensavgiftens storlek för åren 2024–2026 framgår i tabellen nedan. Borgensavgiften beräknas precis som administrationsavgiften på respektive bolags lånevolymer. Översyn av borgensavgifterna görs regelbundet med externt stöd. Borgensavgifterna som föreslås i tabellen nedan överensstämmer med kommunfullmäktiges beslut vid Strategisk plan och budget 2023-2025. Tillkommit sen detta beslut är borgensavgift för de nya bolagen Lidköping miljö och teknik AB samt Lidköping elnät AB. Lidköping/Hovby Flygplats AB namnändrades februari 2023 till Lidköping stadshus AB, bolaget är sedan årsskiftet 2022/2023 kommunkoncernens moderbolag.

Bolag	Borgensavgift 2024-2026 (%)
AB Bostäder i Lidköping	0,23
Lidköping stadshus AB	0,28
Lidköpings Näringslivsfastigheter AB	0,28
Lidköping Energi AB	0,33
Lidköping miljö och teknik AB	0,33
Lidköping elnät AB	0,33

6.3 Beräkningsförutsättningar

Pris- och personalkostnadsjusteringar

De beräkningsförutsättningar som inriktningsbeslutet för budget 2024–2026 grundar sig på framgår av tabellen nedan. Att notera är att ökning av personalkostnadspålägget budgetars centralt men kommer att fördelas ut på respektive nämnd inför SPB-beslutet i juni.

	2024	2025	2026
Personalkostnadsökningar, %	3,7	3,0	3,0
Personalkostnadspålägg, %	42,95	42,95	42,95
Kostnadsjusteringar inflation, %	2,0	2,0	2,0
Inflationsuppräknig intäkter, %	1,0	1,0	1,0
Externa hyror, uppräknig %	3,0	3,0	3,0
Interna hyror, uppräknig %	1,31	3,79	5,75
Internränta, %	2,50	2,50	2,5
Ränta externa lån, %	2,00	2,10	2,2

Volymförändringar i målgrupper, målgruppspeng

Nämnd	Förändrat antal mellan prognos 2022 och 2023			Budgetpåverkan uppdaterade prislappar, tkr		
	2024	2025	2026	2024	2025	2026
Bildningsnämnden	-106	-52	-74	-11 208	-4 907	-10 024
1-5 år	-64	-19	-41	-7 415	-2 203	-4 755
6 år	-15	-19	30	-793	-1 211	1 912
7-15 år	-30	-33	-37	-3 333	-3 705	-4 154
16-18 år	3	19	-26	333	2 212	-3 027
Välfärdsnämnden, Äldre	-22	124	127	-2 265	10 120	7 791
65-79	-1	-29	-19	-1	-36	-24
80-89	-13	131	135	-531	5 159	5 316
90-	-8	22	11	-1 732	4 998	2 499
Välfärdsnämnden LSS-insatser	30	30	30	5 156	643	7 148
Välfärdsnämnden Boendestödsinsatser	9	9	9	1 665	0	0
Summa budgetpåverkan				-6 653	5 855	4 915

Det har kommit en ny befolkningsprognos. Tabell visar förändrat antal individer i de olika målgrupperna som påverkar målgruppspengen. Förändringen baseras på jämförelsen mellan antalet i respektive åldersgrupp i prognos 2022 och prognos 2023. Beloppet för budgetpåverkan är uppdaterad med aktuella prislappar.

Förändringen i antalet individer i de olika åldersgrupperna mellan prognoserna visar att bildningsnämndens budgetram kommer att minska samtliga tre år och att välfärdsnämnden kommer att öka samtliga år under planperioden.

7 God ekonomisk hushållning

Vad god ekonomisk hushållning är skiljer sig från kommun till kommun beroende på olika unika utmaningar. Lagen innefattar krav på att resurserna i verksamheten används till rätt saker och att de utnyttjas på ett effektivt sätt. I styrkortet anges de förtroendevaldas viljeinriktning för att nå visionen och vad som ska prioriteras under de kommande åren. Med utgångspunkt från de finansiella målen och kommunfullmäktiges mål görs en samlad analys om måluppfyllelsen är tillräcklig för att uppfylla god ekonomisk hushållning.

Finansiella mål

- kommunens resultat ska uppgå till lägst 1 procent av skatter och statsbidrag,
- investeringsnivån ska vara i balans med den långsiktigt hållbara nivån senast 2025.

Planeringsförutsättningarnas förslag till ramar för drift och investering utgår från de begränsningar som de finansiella målen innebär. För perioden 2024–2026 uppgår resultatnivån till i genomsnitt 3,1 procent och över 1 procent för varje enskilt år. I detta resultat ligger en värdeökning på kommunens placeringar som bidrar med 100

mnkr om året till resultatet. Resultatnivån bedöms under 2024–2026 vara förenlig med god ekonomisk hushållning så som de finansiella målen är utformade och med hänsyn till kommunens eget kapital. På lång sikt är utmaningarna tydliga - mer utmanande demografi, ett fastighetsbestånd som åldrats och osäkerhet kring inflation och ränteökningar. Att bemanna välfärden i en förändrad demografi blir svårare att klara rent numerärt. Det kräver att en utveckling av nya arbetsmetoder görs som i det korta perspektivet sannolikt kräver mer resurser än det genererar. Verksamhetsutveckling behöver bedrivas med olika fokus: förbättra kvalitet och driftsäkerhet, minska arbetstidsåtgången och sänka kostnaderna för kommunen.

Investeringar ger ökade driftkostnader framöver

Kommunfullmäktige understryker vikten av att nå en långsiktigt hållbar nivå för investeringarna. 2025 ska investeringsnivån motsvara den långsiktigt hållbara nivån (den nivå som kan genomföras utan att öka den externa upplåningen).

Det är inte bara investeringarnas storlek som är av intresse. Önskvärt är också att andelen rationaliseringsinvesteringar är hög eftersom de medför lägre totalkostnader och skapar utrymme i driftbudgeten. Ersättningsinvesteringar eller reinvesteringar bevarar kapacitet och funktion. Påverkan på driftbudgeten är inte lika stor som vid nyinvesteringar där hela driftkostnaden blir ett tillägg till driftbudgeten. Över tid behöver andelen rationaliseringsinvesteringar öka och andelen nyinvesteringar minska. Även avveckling av tillgångar kan bidra till en långsiktig god ekonomisk hushållning genom minskade drift- och underhållskostnader om de inte längre tillför nytta eller funktion.

Genom att utrymme reserveras i driftbudgeten för att möta ökade kostnader till följd av investeringsplanen gynnas ett mer långsiktigt tänkande som är grunden för god ekonomisk hushållning. För att inte riskera att överinvestera eller investera för tidigt är det av vikt att noga följa befolkningsutvecklingen i kommande prognos.

7.1 Balanskravsresultat

Balanskravsresultat är det resultat som återstår efter de justeringar som ska göras enligt lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR). För Lidköpings del innebär det framför allt att justering ska göras för realiserade värdeökningar eller värdeminskningar från kapitalförvaltningen. Efter justering för den beräknade värdeökningen/avkastningen blir resultatet negativt 2024 och positivt 2025–2026. Balanskravsresultatet för respektive år uppgår till -62,0 mnkr (2024), 7,0 mnkr (2025) och 36,1 mnkr (2026).

Mnkr	2024	2025	2026	Medel
Resultat efter finansiella poster	38,0	107,0	136,1	93,7
Justering för värdeökning kapitalförvaltning	-100,0	-100,0	-100,0	-100,0
Justering för realisationsvinster fastighetsförsäljning	0,0	0,0	0,0	0,0
Balanskravsresultat	-62,0	7,0	36,1	-6,3

8 Budget

8.1 Resultatbudget

Enligt Lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) ska finansiella tillgångar värderas till verkligt värde, till det så kallade marknadsvärdet, på balansdagen. I och med att värderingen är styrande blir effekten att resultatet påverkas direkt av värdeförändringar på de finansiella tillgångarna. För Lidköpings kommun som har betydande finansiella tillgångar innebär denna ändring stor påverkan på resultatet.

Resultatet är under åren 2024-2026 i enlighet med kommunens finansiella mål om ett överskott på lägst en procent av skatter och statsbidrag. Förväntade intäkter för skatter och statsbidrag förväntas öka något 2024 och framåt.

Resultatbudgeten visar resultatet för respektive år med hänsyn till styrets budgetförslag.

Kommunen har i sin budget under kommunstyrelsens lönepott reserverat 26,9 mnkr för förväntade utökade kostnader för nya löneavtal samt prisökning 2024 utöver normal prisuppräkning. Medlen kommer från extra utfördelningen av generella statsbidrag från regeringen budgetproposition i september.

Ökande kostnader för pensioner

Kostnaden för avtalspensioner (inklusive finansiell kostnad) är fortsatt hög 2024. Det beror främst på inflationsuppgången men även på premiehöjningar i det nya pensionsavtalet och löneökningar under pandemin. En dryg fjärdedel förklaras sammantaget av det nya pensionsavtalet. Resterande ökning beror på värdesäkringen av skulden (finansiell kostnad) och andra effekter av pris- och löneökningarna. Kostnadsökningen förklaras främst av:

- Kraftig ökning av prisbasbeloppet
- Nytt avgiftsbestämt pensionsavtal med höjda premienivåer
- Högre löneökningar

Resultatbudget mnkr	2024	2025	2026	Medel
Verksamhetens intäkter	1 256,6	1 278,5	1 278,5	1 271,2
Verksamhetens kostnader	-3 993,8	-4 063,7	-4 149,4	-4 069,0
Avskrivningar	-154,5	-166,1	-178,1	-166,2
Verksamhetens nettokostnader	-2 891,7	-2 951,3	-3 049,0	-2 964,0
Skatteintäkter	2 253,3	2 358,1	2 467,5	2 359,6
Generella statsbidrag och utjämning	637,0	646,8	670,4	651,4
Verksamhetens resultat	-1,4	53,6	88,9	47,1
Finansiella intäkter	152,0	164,0	179,6	165,2
Finansiella kostnader	-112,6	-110,6	-132,4	-118,6
Resultat efter finansiella poster	38,0	107,0	136,1	93,7
Årets Resultat	38,0	107,0	136,1	93,7
Resultat i förhållande till skatter och statsbidrag	1,3%	3,6%	4,3%	3,07%
Verksamhetens nettokostnad som andel av skatter och statsbidrag	100,0%	98,2%	97,2%	98,4%

8.2 Balansbudget

Balansbudget tkr	2024	2025	2026	medel
Tillgångar				
Materiella anläggningstillgångar	4 071,9	4 543,7	4 799,0	4 471,5
Finansiella anläggningstillgångar	83,6	83,6	83,6	83,6
Omsättningstillgångar	5 979,6	6 079,6	6 179,6	6 079,6
Summa Tillgångar	10 135,1	10 706,9	11 062,2	10 634,7
Eget kapital, avsättning och skulder				
Eget kapital	-5 056,6	-5 163,6	-5 299,7	-5 173,3
Avsättningar	-331,1	-336,1	-341,1	-336,1
Kortfristiga skulder	-747,3	-826,0	-918,4	-830,6
Långa skulder	-4 000,0	-4 381,1	-4 503,0	-4 294,7
Summa eget kapital, avsättning och skulder	-10 135,0	-10 706,9	-11 062,2	-10 634,7
Soliditet %	49,9	48,2	47,9	48,6

8.3 Finansbudget

De medel som kan finansiera investeringar omfattar årets resultat, avskrivningar och avsättningar. För åren 2024-2026 uppgår dessa genomsnittligt till 291,0 mnkr årligen vilket syns i nedanstående tabell. Budgeterat resultat uppgår genomsnittligt till 93,7 mnkr. Detta resultat bygger på att uttag görs från kapitalförvaltningen motsvarande det belopp om 100 mnkr årligen som ingår i posten finansiell intäkt i resultatbudgeten samt finansnettot.

På sista raden i tabellen nedan återfinns "medel att anskaffa". Kommunen behöver anskaffa totalt 872,9 mnkr under åren 2024-2026 för att finansiera investeringar och medfinansiering i infrastruktur, detta motsvarar genomsnittligt 291 mnkr årligen. Om uttag inte görs från kapitalförvaltningen ökar upplåningsbehovet med 100 mnkr årligen.

Finansbudget, mnkr	2024	2025	2026	Medel
Medel från verksamheten				
Årets resultat (varav 100 mnkr från kapitalförvaltningen)	38,0	107,0	136,1	93,7
Avskrivningar	154,5	166,1	178,1	166,2
Avsättningar semesterlöneskultsökning, uppräknig infrastruktur	5	5	5	5,0
Summa	197,5	278,1	319,2	264,9
Använda medel				
Investeringar, exklusive statlig infrastruktur	-543,4	-637,9	-433,4	-538,2
E20	-17	-21,3	-7,6	-15,3
Kartåsen 1:1 Vänstersväng Reningsverket	-4,2	0	0	-1,4
GC Väg Vinninga	-2,9	0	0	-1
Att finansiera	-567,5	-659,2	-441	-555,9
Investeringarnas självfinansieringsgrad (%)	34,80%	42,19%	72,37%	49,79%
Medel att anskaffa	370,0	381,1	121,8	291,0

8.4 Investeringsbudget

Budgetbeslutet omfattar åren 2024-2026. Nedan återfinns en sammanställning av nämndernas investeringsbudget för dessa år. Kommunfullmäktiges beslut gäller på objektsnivå, längre bak i rapporten återfinns investeringsbudget per objekt.

mnkr	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Kommunstyrelsen			
Principiella investeringar	226,0	408,2	177,0
Ej principiella investeringar	75,8	55,8	50,5
Summa kommunstyrelsen	301,8	464,0	227,5
Servicenämnden			
Servicenämnden (egna investeringar)	133,0	114,3	102,3
Servicenämnden på uppdrag av:			
Bildningsnämnden	30,0	4,0	6,0
Fritids- och föreningsnämnden	22,5	10,0	0,0
Kommunstyrelsen	13,5	11,5	11,5
Välfnärdsnämnden	20,0	15,0	60,0
Summa servicenämnden	219,0	154,8	179,8
Övriga nämnder			
Bildningsnämnden	8,5	8,5	5,0
Fritids- och föreningsnämnden	0,3	0,3	10,3
Kulturnämnden	7,5	4,0	4,5
Miljö- och byggnadsnämnden	0,3	0,3	0,3
Välfnärdsnämnden	6,0	6,0	6,0
Summa övriga nämnder	22,6	19,1	26,1
Summa samtliga nämnder	543,4	637,9	433,4

8.5 Driftbudget

Övre delen av tabellen visar respektive nämnds driftbudget. Tabellen totalt visar det externa resultatet för respektive år. I driftbudgeten återfinns styrets politiska prioriteringar, rampåverkan utifrån gemensamt tjänsteförslag samt flera justeringar som förändrad personalomkostnadspålägg (PO) och helårseffekt av 2023 års lönepott.

Budgetramar per nämnd mnkr	2024	2025	2026
Kommunfullmäktige	-9	-7	-9
Revision	-2	-2	-2
Lönepotten under KS	-63	-113	-163
Överförmyndare	-5	-5	-5
Kommunstyrelse	-213	-251	-259
Servicenämnd	-134	-146	-154
Välfärdsnämnden	-1105	-1121	-1152
Bildningsnämnden	-1199	-1203	-1213
Kulturnämnden	-58	-62	-63
Fritids- och föreningsnämnden	-100	-102	-103
Miljö- och byggnämnd	-8	-8	-8
Intern nettokostnad	-2 894	-3 019	-3 132
Pensionskostnader (netto)	-29	34	49
Kapitalkostnader	191	205	217
Avskrivningar	-155	-166	-178
Semesterlöneskultsökning	-5	-5	-5
Summa externa nettokostnader	-2 892	-2 951	-3 049
Skatt och kommunalekonomisk utjämning	2 890	3 005	3 138
Verksamhetens resultat	-2	53	89
Finansnetto	39	53	47
Årets resultat	38	107	136

8.6 Politiska prioriteringar

Nedan tabell beskriver de politiska prioriteringar och tilläggsyrkanden som beslutades i Kommunfullmäktige den 30:e oktober. Siffrorna är i tkr.

Prioritering från	Nämnd	Förslag	2024	2025	2026	Tidssatt/ Ramhöjande
M, L, KD	Bildningsnämnden	Minskade barngrupper i förskolan	4 000			Tidssatt 2024
M, L, KD	Bildningsnämnden	sommarlovsbusskort	1 900	1 900	1 900	Ramhöjande
M, L, KD	Bildningsnämnden	Utökad antal resurser i grundskolan f-6 och fler mindre undervisningsgrupper	8 000	8 000	8 000	Ramhöjande
M, L, KD	Bildningsnämnden	Reducerat effektiviseringskrav	9 100			Tidssatt 2024
M, L, KD	Bildningsnämnden	Ruden (klart 24/25)	1 000	3 500	3 500	Ramhöjande
M, L, KD	Bildningsnämnden	Dalängen (Byggstart 24)		2 000	3 700	Ramhöjande
M, L, KD	Bildningsnämnden	Formakademin	200	500	500	Ramhöjande
M, L, KD	Bildningsnämnden	Ny förskola majåker			2 000	Ramhöjande
M, L, KD	Bildningsnämnden	frukt i skolan	1 800	1 800	1 800	Ramhöjande
M, L, KD	Bildningsnämnden	fria mensskydd i skolan	150	150	150	Ramhöjande
M, L, KD	Bildningsnämnden	Gräsplaner från fotbollsalliansen till skolgårdar (5)	2 000			Tidssatt 2024
M, L, KD	Fritids- och föreningsnämnden	Stadsnära Lantgård	2 100	2 100	2 100	Ramhöjande
M, L, KD	Fritids- och föreningsnämnden	Strategisk lokalförörjning fritid	2 000	2 000	2 000	Ramhöjande
M, L, KD	Fritids- och föreningsnämnden	Ram för investeringsstöd ideella föreningar	15 000	15 000	15 000	Ramhöjande
M, L, KD	Kommunstyrelsen	Sommaraktiviteter för unga	350	350	350	Ramhöjande
M, L, KD	Kommunstyrelsen	Strategiskt prioriterade investeringar (ram). Till för att sökas även via budgetväxling av sektorer och nämnder	7 000	7 000	7 000	Ramhöjande
M, L, KD	Kommunstyrelsen	Personalfest		3 500		Tidssatt 2025
M, L, KD	Kommunstyrelsen	Effektivare arbetsätt via digitalisering	2 000	5 000	5 000	Tidssatt 2024-2026
M, L, KD	Kommunstyrelsen	Projekt ny samverkansjukvård, Sjukhus, primärvård, kommunal vård	5 000	5 000	5 000	Tidssatt 2024-2026
M, L, KD	Kommunstyrelsen	Drift och kapitalkostnad strandpromenaden		670	670	Ramhöjande
M, L, KD	Kommunstyrelsen	Sommar UF Ung drive	100	100	100	Ramhöjande
M, L, KD	Kommunstyrelsen	Händelser i centrum finns för 24 men ej därefter		4 000	4 000	Ramhöjande
M, L, KD	Kommunstyrelsen	Större event såsom melodifestival m.m.	275	275	275	Ramhöjande
M, L, KD	Kommunstyrelsen	Näringslivsatsningar, Näringslivsträffar, Framtidsmässa, utveckling livsmedelskluster	200	200	200	Ramhöjande
M, L, KD	Kommunstyrelsen	Pott för egeninsats vid nyttjande av riktade statsbidrag	2 800	2 800	2 800	Ramhöjande
M, L, KD	Kommunstyrelsen	Ungdomsstrateg beslutad på KS	650	650	650	Ramhöjande
M, L, KD	Kommunstyrelsen	Friskvårdsbidrag utökad budget	2 000	2 000	2 000	Ramhöjande
M, L, KD	Kommunstyrelsen	Trafikutredning	1 000			Tidssatt 2024
M, L, KD	Kommunstyrelsen	Strategiskt oförutsett för politiken att prioriera	10 000			Tidssatt 2024
M, L, KD	Kommunstyrelsen	Trygghetsskapande åtgärder, motverka droganvändning för unga, motverka gängkriminalitet m.m. Embrace Safety	100	100	100	Ramhöjande
M, L, KD	Kulturnämnden	En musikskola för fler deltagare	1 500	1 500	1 500	Ramhöjande
M, L, KD	Kulturnämnden	Händelser i centrum finns för 24 men ej därefter		1 000	1 000	Ramhöjande
M, L, KD	Kulturnämnden	Rörstrands museum	300	3 500	3 500	Ramhöjande
M, L, KD	Kulturnämnden	Scenlokal Utredning	500			Tidssatt 2024
M, L, KD	Kulturnämnden	Konstförvaring utredning	500			Tidssatt 2024
M, L, KD	Välfärdsnämnden	Reducerat effektiviseringskrav	10 000			Tidssatt 2024
Summa politiskt styre			91 525	74 595	74 795	
Tilläggsyrkande (V)	Bildningsnämnden	Att bildningsnämnden får en ramförstärkning på 1 mnkr per år under 2024 - 2026 för att elevhälsan ska kunna säkra arbetet med tidiga insatser för att förhindra ohälsa bland barn och unga	1 000	1 000	1 000	Tidssatt 2024-2026
Tilläggsyrkande (V)	Kommunfullmäktige	Att ett ungdomsråd för Lidköpings kommun bildas under 2024 och att kommunfullmäktiges presidium ges i uppdrag att tillsammans med demokratiberedningen ta fram arbetsformer för ungdomsrådet	500	1 000	1 000	Tidssatt 2024-2026
Tilläggsyrkande (SD)	Kommunstyrelsen	Effektiviseringskrav på Kommunstyrelsens verksamheter	-3 000	-3 000	-3 000	Ramsänkande
Summa tilläggsyrkande			-1 500	-1 000	-1 000	
Totalt politisk prioritering			90 025	73 595	73 795	

Nedan följer en summering av de politiska förslagen per nämnd.

Nämnd (tkr)	2024	2025	2026
Bildningsnämnden	29 150	18 850	22 550
Fritids- och föreningsnämnden	19 100	19 100	19 100
Kommunfullmäktige	500	1 000	1 000
Kommunstyrelsen	28 475	28 645	25 145
Kulturnämnden	2 800	6 000	6 000
Välfärdsnämnden	10 000		
Totalsumma	90 025	73 595	73 795

Nedan följer de tilläggsyrkanden som beslutades i KF 30:e oktober utan ytterligare ekonomiskt utfall.

Tilläggsyrkanden V:

- Att ett ungdomsråd för Lidköpings kommun bildas under 2024 och att kommunfullmäktiges presidium ges i uppdrag att tillsammans med demokratiberedningen ta fram arbetsformer för ungdomsrådet.
- Att kommunfullmäktig ger kommunstyrelsen i uppdrag att påbörja en översyn av arbetsvillkoren inom äldrevården för att ta fram förslag på åtgärder som ger en bättre arbetsmiljö och kunna möta ett framtida rekryteringsbehov.
- Att kommunstyrelsen får i uppdrag att fram förslag för att kunna göra tilläggsköp för utbyggd kvälls- och heltrafik i Lidköpings kommun och att i samband med denna göra en översyn av turtäthet och turtider som överensstämmer med resandebehov för tätortstrafiken.

Tilläggsyrkanden SD:

- Kommunstyrelsen får i uppdrag att med av extern part utvärdera alla tjänster som Lidköpings kommunen säljer till andra kommuner. Syftet är att utreda vilka tjänster som gynnar och missgynnar Lidköpings skattebetalare och näringsidkare.
- Kommunstyrelsen inleder samtal med trafikverket om ombyggnation av Ågårdsrondellen för snabbfiler likt Skararondellen.
- Kommunstyrelsen inleder samtal med trafikverket för fyrfilig väg mellan Ågårdsrondellen till Skararondellen.
- Kommunstyrelsen ges i uppdrag att föreslå Kommunfullmäktige en Trafikplan med åtgärds katalog för det kommunala vägnätet i Lidköpings kommun.
- Kommunstyrelsen ges i uppdrag att utveckla stödfunktionen chefsprogram för kommunens chefer.
- Servicenämndens upphandling av livsmedel i Lidköpings kommun skall i möjligaste mån ske via upphandling av närodlade livsmedel.

9 Investeringsobjekt - särskilt principiellt betydelsefulla

Vilka objekt som bedöms vara särskilt principiellt betydelsefulla beslutas årligen av kommunfullmäktige i samband med beslut om Strategisk plan och budget. Dessa objekt behandlar kommunfullmäktige utöver beslut vid Strategisk plan och budget även i egna separata beslut. Vilka objekt som föreslås vara särskilt principiellt betydelsefulla framgår av tabellen nedan.

Investeringsobjekt som är särskilt principiellt betydelsefulla	Ansvarig styrelse
Nytt avloppsreningsverk	Lidköping miljö och teknik AB
Bostadsbyggnation Spettet 4 Lidköping	AB Bostäder i Lidköping
Badhus Framnäs	Kommunstyrelsen
Utveckling Framnäs IP	Kommunstyrelsen
Matcharena fullmått inomhus Ågårdsområdet	Kommunstyrelsen
Träningshallar fullmått	Kommunstyrelsen
Ombyggnation högstadieskolor	Kommunstyrelsen
Förskoleplatser i Filsbäck, Vinninga	Kommunstyrelsen
Förskoleplatser Majåker	
Åtgärder enligt Fördjupad översiktsplan (FÖP)	Kommunstyrelsen
Utveckling Östra Hamnen	Kommunstyrelsen
Hamnstaden Detalplan 1	Kommunstyrelsen
Framnäs Strandpark och strandpromenad	Kommunstyrelsen

10 Investeringsbudget per objekt, 2024-2026

Investeringsbudgeten beslutas på objektsnivå, det vill säga att investeringar beviljas till avgränsade investeringsobjekt och inte som en tilldelad ram. Nedan följer respektive nämnds investeringsbudget per objekt.

Den första tabellen visar kommunstyrelsens investeringsbudget. Överst återfinns de särskilt principiellt betydelsefulla investeringsobjekten. I investeringsbudgeten finns medel för exploateringsinvesteringar inom bostadsområden och verksamhetsområden. Vilka dessa områden är och när investeringarna väntas genomföras framgår av tabellen efter investeringsbudgeten. Objektet Badhus Framnäs är pausat och under ny utredning. Innan det kan gå vidare inväntas politiska beslut kring utformning och lokalisering. Den investeringsbudget som anges utgår från den ursprungliga totala budgeten på 378 mnkr.

Kommunstyrelsen, mnkr	Totalt inv. belopp	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Principiellt betydelsefulla investeringar				
Utförare Sektor service				
Strategiska investeringar				
Badhus Framnäs	378,0	50,0	150,0	80,0
Utveckling Framnäs IP		4,0	x	0
Matcharena fullmått inomhus Ågårdsområdet			x	x
Träningshallar fullmått	62,0	29,0	30,0	
Ombyggnation högstadieskolor	150,0	50,0	60,0	28,0
Förskoleplatser i Filsbäck, Vinninga	101,0	2,0	48,0	0
Förskoleplatser Majåker	50,0	10,0	30,0	10,0
Utförare Sektor samhälle				
Strategiska investeringar				
Åtgärder enligt Fördjupad översiktsplan (FÖP)	ram	3,0	10,0	10,0
Utveckling Östra Hamnen et 1 och 2	150,0	20,0	69,2	47,0
Framnäs Strandpark och strandpromenad	210,0	58,0	11,0	2,0
Summa principiellt betydelsefulla objekt		226,0	408,2	177,0
Investeringsobjekt, ej klassade som principiellt betydelsefulla				
Inventarier	ram	0,5	0,5	0,5
Cykelvägar landsbygd		5,0		
Åtgärder Orkidépark (Miljö)		15,0	5,0	
Fastighetsinköp		15,0	15,0	15,0
Läckö gästhamn		0,3	0,3	
Sjölunda semesterhem			x	x
Exploateringsinvestering:				
Bostadsområden		20,0	20,0	20,0
Verksamhetsområden		20,0	15,0	15,0
Summa ej principiellt betydelsefulla investeringsobjekt		75,8	55,8	50,5
Summa kommunstyrelsen		301,8	464,0	227,5

Kommunstyrelsen, exploateringsinvesteringar	Totalt inv. belopp	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
GFI = Genomförande infrastruktur				
PP = Planering/projektering				
Bostadsområden				
Antagna detaljplaner				
Askeslätt 2	69,8	GFI		
Sävare 5:16, Bäckliden	0,5			GFI
Vinninga Trädgårdsby	11,0	GFI		
Kv Skäran mfl	5,7	GFI	GFI	GFI
Pågående detaljplaner				
Filsbäck et 1		PP	PP/GFI	PP/GFI
Filsbäck et 2		PP	PP/GFI	PP/GFI
Spiken				GFI
Del av Råda 5:1, Silverbyn		PP	GFI	
Sannorna 5:1 Badhus	0,7	PP		
Uranus-Vulcanus röda husen		PP/GFI		
Framnässtaden		PP	PP/GFI	PP/GFI
Ej påbörjade detaljplaner				
Lockörn		PP	PP/GFI	
Briggen				
Östra Entren			PP	PP/GFI
Verksamhetsområden				
Antagna detaljplaner				
Kartåsen 1:1, handelsområde	90,7	GFI	GFI	
Vinninga ny infart och gator		GFI	GFI	
Pågående detaljplaner				
Städet 12		PP	GFI	
Kartåsen 1:1, Filsbäck verksamhetsmark		PP	PP/GFI	
Ej påbörjade detaljplaner				
Nytt verksamhetsområde Hovby		PP	PP	GFI

Servicenämnden, mnkr	Totalt inv. belopp	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Servicenämnden - egna investeringar				
Återinvesteringar:				
Återinvestering - Fastigheter	ram	53,0	48,0	43,0
Återinvestering - Anläggningar	ram	44,0	35,0	30,0
Omställning och effektivisering för hållbara måltidslösningar	ram	4,0	4,0	4,0
Inventarier och maskiner	ram	7,0	6,0	6,0
Limtorget - kommunens fastigheter/mark projektering		2,0	2,0	
Upprustning stadsnära lantgård	1,0	0,5		
Fullmäktigesalen teknik	0,5	0,5		
Sjölunda semesterhem	2,0	2,0		
Strategiska investeringar:				
Anpassningar och övriga investeringar	ram	8,0	8,0	8,0
Fastighetsköp	ram	5,0	5,0	5,0
Nämndens föfogande	ram	0,3	0,3	0,3
Energisparåtgärder	ram	6,0	6,0	6,0
Ställplatser	0,7	0,7		
Summa egna investeringar		133,0	114,3	102,3
På uppdrag av bildningsnämnden				
Strategiska investeringar:				
Lär miljöutveckling enl Barn & elevplan	ram	3,0	3,0	3,0
Anpassning skollokaler	50,0	25,0		
DLG Östra	0,0	0		2,0
Måltidssituationen på DLG/Rudenschöldskolan	0,0	2,0	x	
Multisportarenor på skolor	2,0		1,0	1,0
Summa på uppdrag av bildningsnämnden	0,0	30,0	4,0	6,0
På uppdrag av fritids- och föreningsnämnden				
Strategiska investeringar:				
Framnäs utomhusbad				x
Ågårdsområdet omklädningsrum		5,0	x	x
Tak över ute-hockeyrinken	2,5	2,5		
Upprustning Framnäs IP för Fotboll-Friidrott	25,0	15,0	10,0	
Summa på uppdrag av fritids- och föreningsnämnden		22,5	10,0	0,0
På uppdrag av kommunstyrelsen				
Strategiska investeringar:				
Omgestaltung/utveckling lekplatser		3,5		
Prioriterade investeringar	ram	5,0	6,5	6,5
Åtgärder utifrån gång-, cykel- och trafiksäkerhetsprogram	ram	5,0	5,0	5,0
Summa på uppdrag av kommunstyrelsen		13,5	11,5	11,5
På uppdrag av välfärdsnämnden				
Strategiska investeringar:				
Äldreboende enligt äldreomsorgsplanen	ram	20,0	15,0	
Nyproduktion Äldreboende/Demensboende	135,0			60,0
Summa på uppdrag av välfärdsnämnden		20,0	15,0	60,0
Summa servicenämnden		219,0	154,8	179,8

Övriga nämnder, mnkr	Totalt inv. belopp	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Bildningsnämnden				
Schabloninvesteringar:				
Inventarier	ram	8,5	8,5	5,0
Summa bildningsnämnden		8,5	8,5	5,0
Fritids- och föreningsnämnden				
Schabloninvesteringar:				
Inventarier	ram	0,3	0,3	0,3
Inventarier nytt badhus	10,0	0		10,0
Summa fritids- och föreningsnämnden		0,3	0,3	10,3
Kulturnämnden				
Schabloninvesteringar:				
Inventarier	ram	0,5	0,5	0,5
Offentlig konst	ram	2,0	2,0	2,0
Strategiska investeringar:				
Konst nytt badhus	3,5	0	1,5	2,0
Konst strandpromenaden	5,0	5,0		
Summa kulturnämnden		7,5	4,0	4,5
Miljö- och byggnadsnämnden				
Schabloninvesteringar:				
Inventarier	ram	0,3	0,3	0,3
Summa miljö- och byggnadsnämnden		0,3	0,3	0,3
Välfärdsnämnden				
Schabloninvesteringar:				
Inventarier	ram	6,0	6,0	6,0
Summa välfärdsnämnden		6,0	6,0	6,0
Summa övriga nämnder		22,6	19,1	26,1

11 Budgetramar, drift 2024-2026

11.1 Budgetramar 2024

Budgetramar 2024, tkr	Planeringsförutsättningar + tjänsteförslag som gick till KF 30:e oktober	Politiska prioriteringar	Justeringar från tjänsteförslag	Nya ramar
Kommunfullmäktige	7 919	500	93	8 512
Revision	2 212		0	2 212
Lönepotten	36 453		26 900	63 353
Överförmyndare	5 128		83	5 211
Kommunstyrelsen	253 995	28 475	-69 766	212 704
Serviceämnden	99 416		34 287	133 703
Välfärdsnämnden	1 088 639	10 000	5 996	1 104 635
Bildningsnämnden	1 164 760	29 150	4 599	1 198 509
Kulturnämnden	49 759	2 800	5 782	58 341
Fritids- och föreningsnämnden	79 738	19 100	892	99 730
Miljö- och byggnadsnämnden	6 972		595	7 567
Summa	2 794 990	90 025	9 461	2 894 477

Justeringar från tjänsteförslaget som gick till Kommunfullmäktige innefattar följande:

Budgetväxlingar:

- Utökning av lönepotten för att täcka ökade lönekostnader, växling från Kommunstyrelsen till lönepotten (26,9 mnkr)

- Tjänstemannaorganisationens effektiviseringsförslag gällande försäljning av Guldvingens vårdcentral, flytt av drift och kapitalkostnader investering- Badhus framnäs samt utökning högstadieplatser budgetväxlas från servicenämnden till kommunstyrelsen. (41,5 mnkr)
- Budgetväxling av anläggnings vaktmästare från servicenämnden till fritids- och föreningsnämnden (0,29 mnkr)
- Bidrag till Rörstrands Museum budgetväxlas från kommunstyrelsen till kulturnämnden (3,2 mnkr)

Övriga justeringar:

- Uppdaterade förhållanden av PO-justeringsmedel (4,5 mnkr av den totala justeringssumman utfördelad på nämnderna)
- Uppdaterade förhållanden kring utfördelning av lönepott (3,5 mnkr av den totala justeringssumman utfördelad på nämnderna)
- Dubbelräkning av utökning av högstadieplatser (1,5 mnkr)

11.2 Budgetramar 2025

Budgetramar 2025, tkr	Ingående balans, tjänsteförslag + planeringsförutsättningar	Politiska prioriteringar	Nya ramar
Kommunfullmäktige	6 159	500	6 659
Revision	2 278		2 278
Lönepotten	113 353		113 353
Överförmyndare	5 363		5 363
Kommunstyrelsen	250 348	170	250 518
Servicenämnden	145 830		145 830
Välfärdsnämnden	1 131 127	-10 000	1 121 127
Bildningsnämnden	1 213 112	-10 300	1 202 812
Kulturnämnden	58 981	3 200	62 181
Fritids- och föreningsnämnden	101 585		101 585
Miljö- och byggnadsnämnden	7 631		7 631
Summa	3 035 767	-16 430	3 019 337

11.3 Budgetramar 2026

Budgetramar 2026, tkr	Ingående balans, tjänsteförslag + planeringsförutsättningar	Politiska prioriteringar	Nya ramar
Kommunfullmäktige	9 159		9 159
Revision	2 278		2 278
Lönepotten	163 353		163 353
Överförmyndare	5 371		5 371
Kommunstyrelsen	262 336	-3 500	258 836
Servicenämnden	154 431		154 431
Välfärdsnämnden	1 151 665		1 151 665
Bildningsnämnden	1 209 090	3 700	1 212 790
Kulturnämnden	62 932		62 932
Fritids- och föreningsnämnden	103 337		103 337
Miljö- och byggnadsnämnden	7 862		7 862
Summa	3 131 814	200	3 132 014

12 Långsiktig investeringsplan 2027-2033

Totalt omfattar investeringsbudget och planperioden tio år. Den långsiktiga investeringsplanen är en preliminär plan och syftar till att visa vilka investeringar som planeras inom en tio års period. Planen i denna rapport omfattar åren 2027-2033. Nedan följer först en sammanställning av samtliga nämnders långsiktiga plan och därefter följer respektive nämnds investeringsbudget per objekt.

mnkr	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
Kommunstyrelsen							
Principiella investeringar	110,0	10,0	20,0	57,5	80,0	100,0	37,5
Ej principiella investeringar	60,5	50,5	50,5	45,5	45,5	45,5	45,5
Summa kommunstyrelsen	170,5	60,5	70,5	103,0	125,5	145,5	83,0
Servicenämnden							
Servicenämnden (egna investeringar)	101,3	99,3	99,3	99,3	99,3	99,3	99,3
Servicenämnden på uppdrag av:	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Bildningsnämnden	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0
Fritids- och föreningsnämnden	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kommunstyrelsen	11,5	11,5	11,5	11,5	11,5	11,5	11,5
Välfrädsnämnden	75,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa servicenämnden	190,8	113,8	113,8	113,8	113,8	113,8	113,8
Övriga nämnder							
Bildningsnämnden	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0
Fritids- och föreningsnämnden	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
Kulturnämnden	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	5,0	5,0
Miljö- och byggnadsnämnden	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
Välfrädsnämnden	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0
Summa övriga nämnder	14,1	14,1	14,1	14,1	14,1	16,6	16,6
Summa samtliga nämnder	375,4	188,4	198,4	230,9	253,4	275,9	213,4

Kommunstyrelsen, mnkr	Plan 2027	Plan 2028	Plan 2029	Plan 2030	Plan 2031	Plan 2032	Plan 2033
Principiellt betydelsefulla investeringar							
Utförare Sektor service:							
Badhus Framnäs	50,0						
Matcharena fullmått inomhus Ågårdsområdet	x	x					
Förskoleplatser i Filsbäck, Vinninga	50,0						
Utförare Sektor samhälle:							
Åtgärder enligt Fördjupad översiktsplan (FÖP)	10,0	10,0	20,0	20,0	20,0	20,0	20,0
Hamnstad DP1				37,5	60	80	17,5
Summa principiellt betydelsefulla objekt	110,0	10,0	20,0	57,5	80,0	100,0	37,5
Investeringsobjekt, ej principiellt betydelsefulla							
Inventarier	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Fastighetsinköp	15,0	15,0	15,0	15,0	15,0	15,0	15,0
Exploateringsinvestering:							
Stabilitetsåtgärder Barkskeppet Lidan	10,0						
Bostadsområden	20,0	20,0	20,0	20,0	20,0	20,0	20,0
Verksamhetsområden	15,0	15,0	15,0	10,0	10,0	10,0	10,0
Summa ej principiellt betydelsefulla investeringsobjekt	60,5	50,5	50,5	45,5	45,5	45,5	45,5
Summa kommunstyrelsen	170,5	60,5	70,5	103,0	125,5	145,5	83,0

Kommunstyrelsen, exploateringsinvesteringar	Plan 2027	Plan 2028	Plan 2029	Plan 2030	Plan 2031	Plan 2032	Plan 2033
GFI = Genomförande infrastruktur							
PP = Planering/projektering							
Bostadsområden							
Antagna detaljplaner							
Kv Skäran mfl	GFI						
Pågående detaljplaner							
Filsbäck et 1	GFI	GFI	GFI				
Filsbäck et 2	GFI						
Framnässtaden	PP/GFI	PP/GFI					
Ej påbörjade detaljplaner							
Östra Entren	PP/GFI	PP/GFI	PP/GFI	GFI			
Verksamhetsområden							
Ej påbörjade detaljplaner							
Nytt verksamhetsområde Hovby	GFI	GFI	GFI	GFI			

Servicenämnden, mnkr	Plan 2027	Plan 2028	Plan 2029	Plan 2030	Plan 2031	Plan 2032	Plan 2033
Servicenämnden - egna investeringar							
Återinvesteringar:							
Återinvestering - Fastigheter	43,0	43,0	43,0	43,0	43,0	43,0	43,0
Återinvestering - Anläggningar	27,0	27,0	27,0	27,0	27,0	27,0	27,0
Omställning och effektivisering för hållbara måltidslösningar	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0
Inventarier och maskiner	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0
Strategiska investeringar:							
Anpassningar och övriga investeringar	8,0	8,0	8,0	8,0	8,0	8,0	8,0
Samlokalisering operativ verksamhet Service	2,0	x					
Fastighetsköp	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0
Nämndens förfogande	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
Energisparåtgärder	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0
Summa egna investeringar	101,3	99,3	99,3	99,3	99,3	99,3	99,3
På uppdrag av bildningsnämnden							
Strategiska investeringar:							
Lär miljöutveckling enl Barn & elevplan	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0
DLG Östra	x						
Summa på uppdrag av bildningsnämnden	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0
På uppdrag av fritids- och föreningsnämnden							
Strategiska investeringar:							
Framnäs utomhusbad	x						
Summa på uppdrag av fritids- och föreningsnämnden	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
På uppdrag av kommunstyrelsen							
Strategiska investeringar:							
Prioriterade investeringar	6,5	6,5	6,5	6,5	6,5	6,5	6,5
Åtgärder utifrån gång-, cykel- och trafiksäkerhetsprogram	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0
Summa på uppdrag av kommunstyrelsen	11,5	11,5	11,5	11,5	11,5	11,5	11,5
På uppdrag av välfärdsnämnden							
Nyproduktion Äldreboende/Demensboende	75,0						
Summa på uppdrag av välfärdsnämnden	75,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa servicenämnden	190,8	113,8	113,8	113,8	113,8	113,8	113,8

Övriga nämnder, mnkr	Plan 2027	Plan 2028	Plan 2029	Plan 2030	Plan 2031	Plan 2032	Plan 2033
Bildningsnämnden							
Inventarier	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0
Summa bildningsnämnden	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0
Fritids- och föreningsnämnden							
Inventarier	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
Summa fritids- och föreningsnämnden	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
Kulturnämnden							
Inventarier	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Offentlig konst	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0
Basutställning						2,5	2,5
Summa kulturnämnden	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	5,0	5,0
Miljö- och byggnadsnämnden							
Inventarier	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
Summa miljö- och byggnadsnämnden	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
Välfärdsnämnden							
Inventarier	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0
Summa välfärdsnämnden	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0
Summa övriga nämnder	14,1	14,1	14,1	14,1	14,1	16,6	16,6